

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 23 Οκτωβρίου 2018

Δράση για το κλίμα: Η ΕΕ απέτυχε με την ανάπτυξη σε εμπορική κλίμακα της δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα και των καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δηλώνουν οι ελεγκτές

Η δράση της ΕΕ για τη στήριξη της δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δεν στέφθηκε με επιτυχία, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Μεταξύ 2008 και 2017, οι στόχοι που τέθηκαν ήταν φιλόδοξοι, ωστόσο η στήριξη της ΕΕ προς έργα επίδειξης απέφερε ελάχιστα από την άποψη των υλοποιηθέντων έργων και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους ελεγκτές, οι οποίοι προσθέτουν ότι η ΕΕ πρέπει να προσαρμόσει το νέο Ταμείο Καινοτομίας που προετοιμάζει κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την επίτευξη των στόχων του.

Το 2009 η ΕΕ έθεσε σε εφαρμογή δύο μεγάλα χρηματοδοτικά προγράμματα που σκοπό είχαν την στήριξη, αφενός, της δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και, αφετέρου, των καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: επρόκειτο για το Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Πρόγραμμα Ανάκαμψης και το Απόθεμα για νεοεισερχόμενους. Έχοντας ως στόχο τη διάθεση συνολικών κεφαλαίων ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, και τα δύο προγράμματα είχαν φιλόδοξους στόχους όσον αφορά τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα και τις καινοτόμους ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δυνάμει της συμφωνίας του Παρισιού, η ΕΕ έχει δεσμευθεί για τουλάχιστον 40% μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2030, συμπληρωματικά προς τη φιλοδοξία της για μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050.

Οι ελεγκτές εξέτασαν τον σχεδιασμό, τη διαχείριση και τον συντονισμό και των δύο προγραμμάτων και αξιολόγησαν κατά πόσον αυτά είχαν σημειώσει την αναμενόμενη πρόοδο ως προς τη διευκόλυνση της ανάπτυξης, σε εμπορική κλίμακα, της δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα και των καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επισκέφθηκαν έργα στη Γερμανία, στην Ισπανία, στις Κάτω Χώρες, στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Διαπίστωσαν ότι το Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Πρόγραμμα Ανάκαμψης συνέβαλε θετικά στην ανάπτυξη του τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, αλλά υπολειπόταν των φιλοδοξιών του ως προς τη

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου Τ: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου Τ: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα. Εν τω μεταξύ, το πρόγραμμα «Απόθεμα για νεοεισερχόμενους» δεν χαρακτηρίζεται από την επιτυχία των έργων αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα, ενώ ελάχιστη ήταν και η πρόοδο που σημείωσε ως προς τη στήριξη της επίδειξης ενός ευρύτερου φάσματος καινοτόμων τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

«Η ΕΕ προσπαθεί να είναι ο παγκόσμιος ηγέτης στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής», δήλωσε ο Samo Jereb, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Προκειμένου να μην εκτραπεί της σωστής πορείας, πρέπει να αντλήσει διδάγματα από παλαιότερες αποτυχίες, να σχεδιάσει καλύτερους μηχανισμούς στήριξης των καινοτόμων τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και να διασφαλίσει πλήρη λογοδοσία για τους δημόσιους πόρους που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης».

Οι δυσμενείς επενδυτικές συνθήκες επηρέασαν αρνητικά και τα δύο προγράμματα, επισημαίνουν οι ελεγκτές. Η αβεβαιότητα των ρυθμιστικών πλαισίων και πολιτικών αποτέλεσε πρόσκομμα ή καθυστέρησε την πρόοδο πολλών καινοτόμων έργων με αντικείμενο τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα. Στην έκθεση υπογραμμίζεται πόσο καταλυτικός ήταν ο ρόλος των ευμετάβλητων και χαμηλότερων από τις αναμενόμενες τιμών της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα μετά το 2011 στην αποτυχία της ανάπτυξης της δέσμευσης και της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι ο σχεδιασμός του προγράμματος «Απόθεμα για νεοεισερχόμενους» περιόρισε την ικανότητα της Επιτροπής και των κρατών μελών να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Οι διαδικασίες επιλογής των έργων και λήψης των αποφάσεων ήταν περίπλοκες, ενώ την ευελιξία του προγράμματος περιόρισαν και άλλα στοιχεία του σχεδιασμού του. Για την ενίσχυση της συνοχής και της σαφήνειας, είναι επιβεβλημένες μείζονες βελτιώσεις στο συντονισμό, τονίζουν οι ελεγκτές, εκφράζοντας επίσης τον προβληματισμό τους για την απουσία σαφών ρυθμίσεων περί λογοδοσίας και ελέγχου όσον αφορά το πρόγραμμα «Απόθεμα για νεοεισερχόμενους». Οι πόροι που διατέθηκαν για το πρόγραμμα αυτό δεν πέρασαν μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ και δεν έχουν καταχωριστεί στον ισολογισμό της ΕΕ.

Η ΕΕ ετοιμάζεται πλέον να θέσει σε εφαρμογή το Ταμείο Καινοτομίας το 2021 με σκοπό να επιταχύνει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Υπό το πρίσμα αυτό, οι ελεγκτές συνιστούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να δημιουργήσει τις συνθήκες που απαιτούνται προκειμένου να είναι αποτελεσματική η στήριξη της ΕΕ σε έργα αυτού του είδους·
- να βελτιώσει τις διαδικασίες επιλογής έργων και λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του επερχόμενου Ταμείου Καινοτομίας και να διασφαλίσει ότι αυτό θα διαθέτει την ευελιξία που χρειάζεται για να ανταποκρίνεται στις εξωτερικές εξελίξεις·
- να ενισχύσει τον εσωτερικό συντονισμό της, προκειμένου η στόχευση της στήριξης της ΕΕ να χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη συνέπεια·
- να μεριμνήσει για την υποχρέωση λογοδοσίας στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας και του προγράμματος «Απόθεμα για νεοεισερχόμενους».

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται. Αυτό το υψηλό ποσοστό αποδοχής τους αποδεικνύει τον θετικό αντίκτυπο του έργου μας στους πολίτες της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 24/2018, με τίτλο «Επίδειξη της δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε εμπορική κλίμακα στην ΕΕ: δεν επιτεύχθηκε η επιδιωκόμενη πρόοδος την περασμένη δεκαετία», διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες.